

**Raport
z samooceny kontroli
zarządczej
w Urzędzie Gminy
w Dąbrównie
za 2020 rok**

Raport sporządzono na podstawie § 5 ust. 6 i 7 Zarządzenia Nr Or.0050.144.2019 Wójta Gminy Dąbrówno z dnia 21 grudnia 2019 r. w sprawie wprowadzenia procedury samooceny funkcjonowania systemu kontroli zarządczej w Urzędzie Gminy w Dąbrównie.

1. WSTĘP

W jednostkach sektora finansów publicznych zachodzą ciągle przemiany wynikające ze zmieniających się potrzeb społecznych, gospodarczych, pozyskiwania środków wewnętrznych i zewnętrznych. Nowe wyzwania stojące przed jednostkami terytorialnymi sprawiły, że potrzeba stymulowania rozwoju lokalnego oraz tworzenia i umacniania wizerunku stały się ważnym celem aktywności marketingowej władz samorządowych. Stąd też nie wystarczy już zwykle administrowanie, a konieczne jest przyjęcie roli menedżera umiejętnie zarządzającego daną jednostką sektora finansów publicznych. Wspieraniem zarządzania jednostką zgodnie z intencją ustawodawcy jest wdrożenie kontroli zarządczej.

Przepisy ustawy o finansach publicznych wprowadziły obowiązek sprawowania kontroli zarządczej. System tej kontroli stanowi ogół procedur realizowanych w Urzędzie Gminy w Dąbrównie. Na system ten składają się wszelkie instrukcje, wytyczne, regulaminy, statuty, dokumenty określające zakresy obowiązków oraz uprawnień, pełnomocnictw i odpowiedzialności pracowników i pracodawcy, a także inne dokumenty wewnętrzne funkcjonujące w urzędzie. Zgodnie z art. 68 ust 1 ustawy o finansach publicznych, kontrolę zarządczą w jednostkach sektora finansów publicznych, stanowi ogół działań podejmowanych dla zapewnienia realizacji celów i zadań, w sposób zgodny z prawem, efektywny, oszczędny i terminowy. Zapewnienie kontroli zarządczej, stosownie do treści art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych, należy do obowiązków kierownika jednostki sektora finansów publicznych. Monitorowanie skuteczności kontroli zarządczej i jej poszczególnych elementów odbywa się na każdym stanowisku w ramach wykonywania bieżących obowiązków. Ponadto do uzyskania zapewnienia, że kontrola zarządcza w Urzędzie Gminy w Dąbrównie jest prowadzona na odpowiednim poziomie, wykorzystywany jest monitoring rejestru ryzyk, samooceny oraz wyników przeprowadzonych kontroli.

Raport sporządzono na podstawie § 5 ust. 6 i 7 Zarządzenia Nr Or.0050.144.2019 Wójta Gminy Dąbrówno z dnia 21 grudnia 2019 r. w sprawie wprowadzenia procedury samooceny funkcjonowania systemu kontroli zarządczej w Urzędzie Gminy w Dąbrównie. Przedstawiono w nim zbiorcze wyniki samooceny przeprowadzonej w Urzędzie Gminy w Dąbrównie. Badanie przeprowadzono w formie ankietowej i obejmowało rok 2020. Respondenci dokonywali oceny mając do dyspozycji 3 warianty odpowiedzi: „Tak”; „Nie”; „Uwagi z możliwością komentarza”.

Oceniając realizację standardu przyjęto następujące założenia ich realizacji:

- Standard zrealizowany – jeżeli ilość odpowiedzi pozytywnych „tak” jest powyżej 50%.
- Standard nie zrealizowany – jeżeli ilość odpowiedzi negatywnych „nie” jest poniżej 50 %.

2. CEL SAMOOCENY

Samoocena daje obraz funkcjonowania kontroli zarządczej w urzędzie i jednocześnie pozwala na wskazanie słabych ogniw w tym systemie. Jest jednym z narzędzi stosowanych w ramach monitoringu kontroli zarządczej, umożliwiającym podjęcie odpowiednich działań naprawczych.

Oceny dokonano według standardów określonych w Komunikacie nr 23 Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2009 r. w sprawie standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych.

Celem przeprowadzonej samooceny funkcjonowania kontroli zarządczej w Urzędzie Gminy w Dąbrównie było:

- uzyskanie informacji o funkcjonowaniu kontroli zarządczej;
- doskonalenie i poprawa funkcjonowania kontroli zarządczej, w tym zarządzania ryzykiem;
- wzmocnienie współpracy oraz poprawa komunikacji na wszystkich poziomach;
- wskazanie obszarów istotnych niedoskonałości systemu kontroli zarządczej.

Samoocena kontroli zarządczej to działanie, poprzez które dokonywana jest analiza i ocena funkcjonowania kontroli zarządczej. Jest to narzędzie, które umożliwia uzyskanie informacji o funkcjonowaniu kontroli zarządczej. Daje obraz i jednocześnie pozwala na wskazanie słabych ogniw oraz pozwala na podjęcie odpowiednich działań naprawczych w tym systemie. Samoocena, to narzędzie, które w krótkim czasie daje ogólny obraz funkcjonowania kontroli zarządczej.

3. TERMIN PRZEPROWADZENIA SAMOOCENY

Standardy samooceny wymagają, aby była ona procesem wyodrębnionym i powinna obejmować jak największą liczbę pracowników. Samoocenę funkcjonowania kontroli zarządczej w 2020 roku w Urzędzie Gminy w Dąbrównie przeprowadzono w dniach od

11 stycznia 2021 do 22 stycznia 2021 r. Badanie przeprowadzono w formie ankietowej. Respondenci udzielali odpowiedzi na 50 pytań. Respondenci dokonywali oceny poszczególnych kryteriów mając do dyspozycji 3 warianty odpowiedzi:

- Tak
- Nie,
- Uwagi z możliwością komentarza.

Pytania obejmowały wszystkie standardy kontroli zarządczej określone w Komunikacie Nr 23 Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2009 r. w sprawie standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych (Dz. Urz. MF z 2009 r., Nr 15, poz. 84).

5. ZAKRES PRZEDMIOTOWY

Samooceń w Urzędzie Gminy w Dąbrównie została przeprowadzona w oparciu o przepisy i regulacje:

- ❖ Ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r., poz. 869);
- ❖ Komunikatu Nr 23 Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2009 r. w sprawie standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych (Dz. Urz. MF z 2009 r., Nr 15, poz. 84);
- ❖ Komunikatu Nr 3 Ministra Finansów z dnia 16 lutego 2011 r. w sprawie szczegółowych wytycznych w zakresie samooceny kontroli zarządczej dla jednostek sektora finansów publicznych (Dz. Urz. MF z 2011 r., poz. 11);
- ❖ Zarządzenia Nr Or.0050.22.2011 Wójta Gminy Dąbrówno z dnia 31 marca 2011 r. w sprawie określenia sposobu prowadzenia kontroli zarządczej w Urzędzie Gminy w Dąbrównie i jednostkach organizacyjnych Gminy Dąbrówno oraz zasad jej koordynacji.
- ❖ Zarządzenia Nr Or.0050.144.2019 Wójta Gminy Dąbrówno z dnia 31 grudnia 2019 r. w sprawie wprowadzenia procedury samooceny funkcjonowania kontroli zarządczej w Urzędzie Gminy w Dąbrównie.

Swoim zakresem objęła pięć elementów kontroli zarządczej, a mianowicie:

- ❖ Środowisko wewnętrzne, w tym:
 - przestrzeganie wartości etycznych,
 - kompetencje zawodowe,
 - struktura organizacyjna,
 - delegowanie uprawnień;
- ❖ Cele i zarządzanie ryzykiem, w tym:
 - misja,
 - określenie celów i zadań, monitorowanie i ocena realizacji,
 - identyfikacja i analiza ryzyka;
- ❖ Mechanizmy kontroli, w tym:
 - dokumentowanie systemu kontroli zarządczej,
 - nadzór,
 - ciągłość działalności,
 - ochrona zasobów,
 - szczególne mechanizmy kontroli dotyczące operacji finansowych i gospodarczych,
 - mechanizmy kontroli dotyczące systemów informatycznych;
- ❖ Informacja i komunikacja, w tym:
 - bieżąca informacja,
 - komunikacja wewnętrzna,
 - komunikacja zewnętrzna;
- ❖ Monitorowanie i ocena, w tym:
 - monitorowanie systemu kontroli zarządczej,
 - samoocena.

Ankiety na podstawie których uczestnicy badania dokonali oceny funkcjonowania kontroli zarządczej, przygotowano w formie tradycyjnej – papierowej.

6. ZAKRES PODMIOTOWY

W samoocenie funkcjonowania kontroli zarządczej w Urzędzie Gminy w Dąbrównie za 2020, udział wzięli wszyscy pracownicy Urzędu Gminy w Dąbrównie, zatrudnieni na stanowiskach urzędniczych, tj. 23 osoby. Wykonalność badania wyniosła 100%, wszyscy w wyznaczonym terminie złożyli wypełnione ankiety. Z punktu widzenia badań statystycznych, tak wysoka wykonalność pozwala uznać wyniki badania za wiarygodne i potwierdzające stan faktyczny, panujący w Urzędzie Gminy w Dąbrównie w roku 2020. Poproszono o udzielenie odpowiedzi rzetelnych i zgodnych z prawdą. Uczestnicy badania zostali poinformowani, że nie ponoszą żadnych konsekwencji związanych z przedstawieniem negatywnych odpowiedzi (opinii).

7. METODA ANALIZY ANKIET SAMOOCENY ??????

Pytania w kwestionariuszu zostały pogrupowane według standardów kontroli zarządczej określonych w Komunikacie Nr 23 Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2009 r. w sprawie standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych. Duży wpływ na kształt ankiety miał Komunikat Nr 3 Ministra Finansów z dnia 16 lutego 2011 r. w sprawie szczegółowych wytycznych w zakresie samooceny kontroli zarządczej dla jednostek sektora finansów publicznych. Wszystkie pytania w ankiecie były pytaniami zamkniętymi. Samoocena opierała się na analizie udzielonych odpowiedzi na zadane w ankiecie pytania. Odpowiedzi respondenci udzielali w dwu stopniowej skali tj.:

- „Tak” – w przypadku spełnienia przez urząd danego wymogu;
- „Nie” – w przypadku nie spełniania przez urząd danego wymogu;

Kwestionariusz zawierał również rubrykę „Uwagi/dodatkowe informacje” – przeznaczoną na indywidualne uwagi, spostrzeżenia, dopiski.

Wykorzystanie ankietowego sposobu badania miało na celu zminimalizowanie czasu i kosztów gromadzenia informacji.

Samoocena obejmowała funkcjonowanie systemu kontroli zarządczej w Urzędzie Gminy w Dąbrównie w 2020 roku. W badaniu udział wzięli wszyscy pracownicy zatrudnieni na

stanowiskach urzędniczych. Wykorzystano wzór ankiety określony Zarządzeniem Nr Or.0050.144.2019 Wójta Gminy Dąbrówno, z dnia 31 grudnia 2019 r.

Ustalono, że próg, którego przekroczenie będzie wskazywało na słabość kontroli zarządczej w danym obszarze, stanowi co najmniej 50% negatywnych odpowiedzi w ocenianym standardzie. W przypadku uzyskania takich wartości obszar ten powinien być poddany wnikliwej analizie lub należy rozważyć podjęcie działań zaradczych lub korygujących.

Samooceń przeprowadzona w formie ankietowej, nie stanowi substytutu innych form oceny systemu kontroli zarządczej funkcjonującej w Urzędzie Gminy w Dąbrównie.

8. WYNIKI SAMOOCENY

Poniżej przedstawiono wyniki samooceny sporządzone w układzie uwzględniającym podział na 5 elementów oraz 18 standardów, określonych w Komunikacie Nr 23 Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2009 r. w sprawie standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych. Wyniki badania za rok 2020 przedstawiają się następująco:

8.1. Środowisko wewnętrzne

W zakresie „Środowisko wewnętrzne” badaniem objęto cztery standardy i stwierdzono, że 2020 r. w standardzie:

✚ Przestrzeganie wartości etycznych:

Zasady etyki dla pracowników Urzędu Gminy w Dąbrównie określają m. in. przepisy:

- Ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych;
- Ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego;
- Zarządzenie nr Or.0050.9.2012 Wójta Gminy Dąbrówno w sprawie przyjęcia Kodeksu Etyki pracowników Urzędu Gminy w Dąbrównie;
- Zarządzenie nr Or.0050.106.2016 Wójta Gminy Dąbrówno, z dnia 19 października 2016 r. w sprawie Polityki Antykorupcyjnej w Urzędzie Gminy w Dąbrównie;

- Zarządzenie nr Or.0050.15.2020 Wójta Gminy Dąbrówno, z dnia 31 grudnia 2020 r. w sprawie wprowadzenia zasad zapewniających bezstronność i obiektywizm działania w Urzędzie Gminy w Dąbrównie.

Zestawienie odpowiedzi ze wszystkich złożonych ankiet przedstawia się następująco:

	Przestrzeganie wartości etycznych			
1.	Czy wdrożono w urzędzie dokument zawierający kodeks etyki lub zasady etycznego postępowania?	23	---	
2.	Czy określono zasady wyłączenia pracownika, w każdym przypadku wystąpienia okoliczności mogących mieć wpływ na obiektywizm przy realizacji zadań?	23	---	
3.	Czy w roku badanym, wystąpił przypadek naruszania zasad równości i dyskryminacji wobec pracownika lub petenta?	---	23	

Jak wynika z powyższych odpowiedzi wszyscy potwierdzają, że w standardzie „Przestrzeganie wartości etycznych” w roku 2020 kontrola zarządcza funkcjonowała poprawnie. Pracownicy są świadomi przyjętych w urzędzie wartości etycznych. Mają wiedzę, jak należy postępować w sytuacji naruszenia obowiązujących zasad etycznych. Posiadają wiedzę na temat procedur postępowania w przypadku wystąpienia sytuacji mogących mieć wpływ na obiektywizm przy realizacji zadań lub wystąpienia działań korupcyjnych.

Kompetencje zawodowe:

W tym zakresie zastosowanie miały przepisy i procedury:

- Ustawa z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych;
- Rozporządzenie z dnia 15 maja 2018 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych;
- Zarządzenie nr Or.0153-240/06 z dnia 1 lipca 2006 r. w sprawie Regulaminu naboru na wolne stanowiska urzędnicze w Urzędzie Gminy w Dąbrównie (z późn. zm.);
- Zarządzenie nr Or.0153-81/08 Wójta Gminy Dąbrówno, z dnia 31 marca 2008 r. w sprawie przyjęcia programu szkoleń w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy w Urzędzie Gminy w Dąbrównie;

- Zarządzenie nr Or.0153-144/2009 Wójta Gminy Dąbrówno, z dnia 11 marca 2009 r. w sprawie wprowadzenia w Urzędzie Gminy w Dąbrównie Regulaminu okresowej oceny pracowników samorządowych zatrudnionych na stanowiskach urzędniczych, w tym kierowniczych stanowiskach urzędniczych;
- Zarządzenie Nr Or.0050.131.2019 Wójta Gminy Dąbrówno z dnia 12 grudnia 2019 r. w sprawie ustalenia Regulaminu Wynagradzania Pracowników Urzędu Gminy w Dąbrównie;
- Zarządzenie nr Or.0050.67.2011 Wójta Gminy Dąbrówno, z dnia 11 sierpnia 2011 r. w sprawie wprowadzenia w Urzędzie Gminy opisu stanowisk;
- Zarządzenie nr Or.0050.108.2015 Wójta Gminy Dąbrówno z dnia 29 grudnia 2015 r. w sprawie ustanowienia Polityki szkoleniowej w Urzędzie Gminy w Dąbrównie.

Zestawienie odpowiedzi ze wszystkich złożonych ankiet przedstawia się następująco:

	Kompetencje zawodowe			
4.	Czy wszystkie stanowiska pracy posiadają ustalone wymagania kwalifikacyjne, w których zawarto co najmniej informacje o niezbędnym wykształceniu, pożądanym stażu pracy oraz innych pożądanach kwalifikacjach?	23	---	
5.	Czy ustalono zasady naboru na wolne stanowiska pracy?	23	---	
6.	Czy istnieje system podnoszenia kwalifikacji zawodowych pracowników?	23	---	
7.	Czy istnieje system okresowych ocen pracowników?	23	---	
8.	Czy istnieje polityka awansowania pracowników?	21	2	

W standardzie kompetencje zawodowe ankietowana zawierała pięć pytań od nr 4 do nr 8. Na cztery z nich wszyscy ankietowani odpowiedzieli pozytywnie. Natomiast na pytanie nr 8 dwóch pracowników udzieliło odpowiedzi negatywnej, co oznacza, że 8,7% urzędników nie wie czy w urzędzie istnieje polityka awansowania pracowników. Poziom negatywnych odpowiedzi jest niewielki, zatem nie wskazuje na słabość kontroli zarządczej w tym zakresie. Należy uznać, że w roku badanym zadbano, aby pracownicy posiadali wiedzę, umiejętności i doświadczenie pozwalające skutecznie i efektywnie wypełniać powierzone zadania. Proces zatrudniania był prowadzony w sposób

zapewniający wybór najlepszego kandydata na dane stanowisko pracy. Zapewniono rozwój kompetencji zawodowych pracowników jednostki i osób zarządzających.

✚ Struktura organizacyjna:

W tym zakresie zastosowanie miały:

- Zarządzenie nr Or.0050.20.2012 Wójta Gminy Dąbrówno, z dnia 16 kwietnia 2012 r. w sprawie Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Gminy w Dąbrównie (z późn. zm.) – regulamin obowiązywał do dnia 31 lipca 2020 r.
- Zarządzenie nr OR.0050.72.2020 Wójta Gminy Dąbrówno, z dnia 17 lipca 2020 r. w sprawie Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Gminy w Dąbrównie – obowiązuje od dnia 1 sierpnia 2020 r.
- zakresy obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności dla wszystkich pracowników są określane na piśmie, a ich przyjęcie do wiadomości i stosowania pracownicy kwitują własnoręcznym podpisem.

Zestawienie odpowiedzi ze wszystkich złożonych ankiet przedstawia się następująco:

Struktura organizacyjna				
9.	Czy określono zadania wszystkich komórek organizacyjnych w urzędzie?	23	---	
10.	Czy zakres obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności pracowników jest określony w formie pisemnej?	23	---	
11.	Czy struktura organizacyjna podlega corocznej ocenie?	23	---	

W celu sprawdzenia poprawności realizacji standardu, zadano pracownikom 3 pytania. Na wszystkie uzyskano pozytywne odpowiedzi, co świadczy o tym, że ankietowani uznali, że standard był realizowany nienagannie. Struktura organizacyjna jednostki była dostosowana do aktualnych celów i zadań. Zakresy obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności pracowników były określane w formie pisemnej w sposób przejrzysty i spójny. Aktualny zakres obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności był określany dla każdego pracownika.

✚ Delegowanie uprawnień:

W tym zakresie zastosowanie miały:

- Zarządzenie nr Or.0050.164.2018 Wójta Gminy Dąbrówno z dnia 20 grudnia 2018 r. w sprawie zasad wydawania i rejestracji upoważnień oraz pełnomocnictw w Urzędzie Gminy w Dąbrównie;
- Zarządzenie nr Or.0050.19.2018 Wójta Gminy Dąbrówno, z dnia 26 stycznia 2018 r. w sprawie upoważnienia pracowników Urzędu Gminy w Dąbrównie do prowadzenia spraw z zakresu administracji publicznej oraz do podpisywania decyzji administracyjnych, umów i innych dokumentów w imieniu Wójta Gminy Dąbrówno (obowiązywało do dnia 30.08.2020 r.);
- Zarządzenie nr Or.0050.92.2020 Wójta Gminy Dąbrówno, z dnia 31 sierpnia 2020 r. w sprawie upoważnienia pracowników Urzędu Gminy w Dąbrównie do prowadzenia spraw z zakresu administracji publicznej oraz do podpisywania decyzji administracyjnych, umów i innych dokumentów w imieniu Wójta Gminy Dąbrówno.

Zestawienie odpowiedzi ze wszystkich złożonych ankiet przedstawia się następująco:

	Delegowanie uprawnień			
12.	Czy delegowanie uprawnień w jednostce jest w formie pisemnej?	23		
13.	Czy określono zasady wydawania upoważnień i pełnomocnictwa w urzędzie?	23		

Ankietowani potwierdzili, że delegowanie uprawnień poszczególnym pracownikom odbywa się w formie pisemnej oraz, że w urzędzie określono procedurę wydawania upoważnień i pełnomocnictw. Badanie potwierdziło, że standard „Delegowanie uprawnień” w roku 2020 w Urzędzie Gminy w Dąbrównie był spełniony.

8.2. Cele i zarządzanie ryzykiem

W zakresie „Cele i zarządzanie ryzykiem” badaniem objęto trzy standardy i stwierdzono w standardzie:

Misja:

- Misja dla urzędu została określona Zarządzeniem nr Or.0050.14.2020 Wójta Gminy Dąbrówno, z dnia 31 stycznia 2020 r. w sprawie ustanowienia misji Urzędu Gminy w Dąbrównie;
- Misja Gminy Dąbrówno została kreślona w Strategii Rozwoju Gminy Dąbrówno na lata 2016 – 2026 (Uchwała Nr XXII/142/16 Rady Gminy Dąbrówno, z dnia 28.06.2016 r.).

Zestawienie odpowiedzi ze wszystkich złożonych ankiet przedstawia się następująco:

	Misja			
14.	Czy określono misję Urzędu Gminy w Dąbrównie w postaci krótkiego syntetycznego opisu celu jej istnienia (poza statutem lub ustawą powołującą jednostkę)?	23	---	

W roku 2020 misję Urzędu Gminy w Dąbrównie określono w brzmieniu: *„Misją Urzędu Gminy w Dąbrównie jest zaspokajanie potrzeb zbiorowych i indywidualnych społeczności lokalnej w sposób profesjonalny, rzetelny i skuteczny, kierując się zasadami legalizmu, celowości, bezstronności i obiektywizmu oraz efektywna, skuteczna i terminowa obsługa klientów urzędu, dbałość o środki publiczne z uwzględnieniem interesu publicznego i indywidualnych interesów obywateli, opierająca się na zasadzie praworządności, służebności wobec społeczności lokalnej i racjonalnego gospodarowania mieniem gminy.*

Wszyscy ankietowani odpowiedzieli „Tak” na pytanie o istnienie misji urzędu, co świadczy o tym, że posiadają wiedzę na temat celu istnienia jednostki.

Określenie celów i zadań, monitorowanie i ocena ich realizacji:

Cele i zadania gminy na rok 2020 określono w:

- Wieloletnim Planie Inwestycyjnym,
- Wieloletnim Planie Finansowym,
- Budżecie Gminy na rok 2020,
- Rocznym planie pracy Rady Gminy.

Zestawienie odpowiedzi ze wszystkich złożonych ankiet przedstawia się następująco:

	Określenie celów i zadań, monitorowanie i ocena ich realizacji			
15	Czy zostały określone cele do osiągnięcia lub zadania do realizacji w bieżącym roku?	23	---	
16.	Czy zapewniono środki finansowe na pełną i terminową realizację zadań?	23	---	

100% respondentów uznało, że standard w roku 2020 został spełniony.

✚ Identyfikacja i analiza ryzyka:

W tym zakresie obowiązuje Zarządzenie nr Or.0050.59.2011 Wójta Gminy Dąbrówno, z dnia 12 lipca 2011 r. w sprawie zarządzania ryzykiem w Urzędzie Gminy w Dąbrównie.

Zestawienie odpowiedzi ze wszystkich złożonych ankiet przedstawia się następująco:

	Identyfikacja i analiza ryzyka			
17.	Czy istnieje obowiązek identyfikacji ryzyka, co najmniej raz w roku?	23	---	
18.	Czy w przypadku każdego ryzyka został określony poziom ryzyka, jaki można zaakceptować?	23	---	
19	Czy w stosunku do każdego istotnego ryzyka został określony sposób radzenia sobie z tym ryzykiem (tzn. reakcja na ryzyko)?	23	---	

Pracownicy potwierdzili, że raz w roku dokonuje się identyfikacji ryzyka w odniesieniu do celów i zadań. 100% ankietowanych stwierdziło, że dla każdego stwierdzonego ryzyka określono poziom jego istotności i w przypadku stwierdzenia, że przekracza on poziom akceptowany w Urzędzie Gminy w Dąbrównie, określono metody przeciwdziałania, radzenia sobie z danym ryzykiem.

Standard w roku 2020 według ankietowanych był spełniony bez zastrzeżeń.

8.3. Mechanizmy kontroli

Procedury wewnętrzne, instrukcje i wytyczne określające zakres obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności pracowników i inne dokumenty wewnętrzne stanowią dokumentację systemu kontroli zarządczej. Dokumentacja ta jest dostępna dla wszystkich osób, dla

których jest niezbędna, jak i dla tych którzy chcą się z nią zapoznać. Poziom realizacji w tym zakresie poszczególnych standardów był w roku 2020 realizowany następująco:

🚩 Dokumentowanie systemu kontroli zarządczej:

W tym zakresie obowiązuje Zarządzenie nr Or.0050.30.2011 Wójta Gminy Dąbrówno, z dnia 27 kwietnia 2011 r. w sprawie zasad rejestrowania procedur kontroli zarządczej w Urzędzie Gminy w Dąbrównie.

Zestawienie odpowiedzi ze wszystkich złożonych ankiet przedstawia się następująco:

20	Czy procedury wewnętrzne, instrukcje, wytyczne, dokumenty określające zakres obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności pracowników i inne dok. wewnętrzne stanowiące „dokumentację systemu kontroli zarządczej” sporządzono w formie pisemnej?	23	---	
21	Czy „dokumentacja systemu kontroli zarządczej” jest kompletna i aktualna oraz przekazana do stosowania pracownikom?	23	---	

Wszyscy respondenci pozytywnie ocenili realizację standardu w zakresie dokumentowania systemu kontroli zarządczej. 100% biorących udział w badaniu potwierdziło, że dokumentacja opisująca procesy kontroli zarządczej w Urzędzie Gminy w Dąbrównie jest sporządzona w formie pisemnej, że jest kompletna i aktualna oraz przekazana pracownikom do stosowania.

🚩 Nadzór:

W tym zakresie zastosowanie miały przepisy i procedury:

- Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych;
- Zarządzenie nr Or.0050.54.2011 Wójta Gminy Dąbrówno w sprawie wprowadzenia procedur wewnętrznych w zakresie wykonywania czynności kancelaryjnych w Urzędzie Gminy w Dąbrównie.

Zestawienie odpowiedzi ze wszystkich złożonych ankiet przedstawia się następująco:

	Nadzór			
22.	Czy zapewniono rejestrację wszystkich spraw wpływających?	23	---	

23.	Czy ustanowiono nadzór nad terminowością załatwiania spraw?	23	---	
24.	Czy istnieje system weryfikacji zgodności z prawem rozstrzygania spraw?	23	---	
25.	Czy kierownictwo jednostki jest informowane o liczbie i charakterze wpływających skarg?	23	---	

W celu sprawdzenia poziomu realizacji powyższego standardu zadano pracownikom cztery pytania. Ankietowani na wszystkie pytania odpowiedzieli twierdząco, zatem pracownicy potwierdzili, że standard w roku 2020 był realizowany poprawnie. Zapewniono w urzędzie rejestrację wszystkich spraw. Oprócz stosowania Instrukcji Kancelaryjnej i Jednolitego Rzeczowego Wykazu Akt, wprowadzono w jednostce procedurę wewnętrzną w zakresie wykonywania czynności kancelaryjnych w Urzędzie Gminy w Dąbrównie. Prowadzony był nadzór nad wykonywaniem zadań w celu ich oszczędnej, efektywnej i skutecznej realizacji.

Ciągłość działalności:

Zestawienie odpowiedzi ze wszystkich złożonych ankiet przedstawia się następująco:

Ciągłość działalności				
26.	Czy wprowadzony został system zastępstw zapewniający ciągłość realizacji zadań?	23	---	
27.	Czy zostały zapewnione mechanizmy służące utrzymaniu ciągłości działalności na wypadek awarii (np. pożaru, powodzi, poważnej awarii)?	23	---	

Ankietowani potwierdzili, że w urzędzie wprowadzony został system zastępstw, zapewniający ciągłości realizacji zadań oraz wdrożone są mechanizmy służące ciągłości działalności na wypadek awarii lub pożaru itp. Wszyscy ankietowani potwierdzili, że w Urzędzie Gminy w Dąbrównie istnieją odpowiednie procedury służące zabezpieczeniu zasobów, przed ich utratą lub zniszczeniem. Standard w roku 2020 był realizowany odpowiednio.

Ochrona zasobów:

W tym standardzie zastosowanie miały przepisy i procedury:

- Zarządzenie nr Or.0050.24.2011 Wójta Gminy Dąbrówno, z dnia 31 marca 2011 r. w sprawie ustalenia procedury gospodarowania mieniem stanowiącym własność Gminy Dąbrówno obowiązujących w Urzędzie Gminy oraz procedur kontroli ich stosowania;

- Zarządzenie nr Or.0050.31a/2-12 Wójta Gminy Dąbrówno, z dnia 13 czerwca 2012 r. w sprawie wprowadzenia Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego Urzędu Gminy w Dąbrównie;
- Zarządzenie nr Or.0050.159.2018 Wójta Gminy Dąbrówno, z dnia 4 grudnia 2018 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu funkcjonowania, obsługi i eksploatacji monitoringu wizyjnego na terenie Urzędu Gminy w Dąbrównie oraz części obszaru miejscowości Dąbrówno;

Zestawienie odpowiedzi ze wszystkich złożonych ankiet przedstawia się następująco:

	Ochrona zasobów			
28.	Czy istnieje system ochrony fizycznej obiektu i mienia?	21	2	
29.	Czy dostęp pracowników do siedziby, obiektów i pomieszczeń poza godzinami pracy jest ograniczony i kontrolowany?	23	---	
30.	Czy pomieszczenia o istotnym znaczeniu są odpowiednio chronione za pomocą zabezpieczeń technicznych, a dostęp do nich jest ograniczony i kontrolowany?	23	---	
31.	Czy wprowadzono odpowiedzialność materialną pracowników za powierzone im mienie?	19	4	

Ankietowani dobrze ocenili poziom ochrony zasobów. Tylko 2 pracowników z 20 negatywnie oceniło system ochrony fizycznej mienia komunalnego. Respondenci potwierdzili, że dostęp do obiektów gminnych, poza godzinami pracy jest kontrolowany i odpowiednio chroniony. Na pozostałe trzy pytania wszyscy udzielili odpowiedzi pozytywnej. Standard w roku 2020 był realizowany należycie.

🚩 Szczególne mechanizmy kontroli dotyczące operacji finansowych i gospodarczych:

- Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych;
- Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości;
- Zarządzenie nr Or.0050.23.2011 Wójta Gminy Dąbrówno, z dnia 31 marca 2011 r. r. w sprawie ustalenia instrukcji obejmującej procedury nadzoru w zakresie gromadzenia, wydatkowania i zwrotu środków publicznych obowiązujące w Urzędzie Gminy w Dąbrównie,(z późn. zm.);
- Zarządzenie nr Or.0050.56.2011 Wójta Gminy Dąbrówno, z dnia 4 lipca 2011 r. w sprawie wprowadzenia „Instrukcji postępowania określającej zasady i procedury współpracy z Generalnym Inspektorem Informacji Finansowej w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowania terroryzmu, (z późn. zm.);

- Zarządzenie nr Or.0050.118.2017 Wójta Gminy Dąbrówno, z dnia 29 grudnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia zasad (polityki) rachunkowości w jednostce samorządu terytorialnego i jednostce urzędu gminy;
- Zarządzenie nr Or.0050.98.2019 Wójta Gminy Dąbrówno, z dnia 16 września 2019 r. w sprawie ustalenia procedury kontroli finansowej;
- Zarządzenie nr Or.0050.22.2014 Wójta Gminy Dąbrówno, z dnia 17 kwietnia 2014 r. w sprawie zatwierdzenia regulaminu udzielania zamówień publicznych o wartości nieprzekraczającej wyrażonej w złotych równowartości 30 000 euro. (Obowiązywało do dnia 2.03.2020 r.);
- Zarządzenie nr Or.0050.20.2020 Wójta Gminy Dąbrówno, z dnia 3 marca 2020 r. w sprawie wprowadzenia regulaminu udzielania zamówień publicznych o wartości nieprzekraczającej kwoty wskazanej w art. 4 pkt 8 ustawy Prawo zamówień publicznych.

Zestawienie odpowiedzi ze wszystkich złożonych ankiet przedstawia się następująco:

	Szczególne mechanizmy kontroli dotyczące operacji finansowych i gospodarczych			
32.	Czy system księgowy zapewnia ciągłość zapisów oraz posiada zabezpieczenia przed dokonywaniem zmian w zapisach księgowych?	23	---	
33.	Czy zapewniono rozdział kluczowych obowiązków tzn. rozdzielono pomiędzy różnych pracowników zadania dot. zatwierdzania i rejestrowania operacji gospodarczych oraz dokonywania płatności?	23	---	
34.	Czy wyznaczono pracowników odpowiedzialnych za kontrolę merytoryczną ponoszonych kosztów / wydatków pod względem celowości, legalności, efektywności i oszczędności?	23	---	
35.	Czy opracowano wewnętrzną procedurę zakupu, dostaw, zlecenia usług lub robót budowlanych, do których nie stosuje się przepisy ustawy Prawo zamówień publicznych?	23	---	

Ankietowani są zgodni co do tego, że w Urzędzie Gminy w Dąbrównie istnieją mechanizmy kontroli dotyczące operacji finansowych i gospodarczych. Zapewniono rozdział kluczowych obowiązków. Zapisy księgowe prowadzone są rzetelnie i systematycznie. Operacje finansowe wymagają zatwierdzenia (autoryzacji) Wójta Gminy lub osoby przez niego upoważnionej. Jak wykazano powyżej, w badanym zakresie Wójt Gminy wydał szereg zarządzeń określających procedury działania i kontroli ich realizacji. Standard był realizowany odpowiednio, co potwierdziło 100% biorących udział w samoocenie.

✚ Mechanizmy kontroli dotyczące systemów informatycznych:

- Zarządzenie nr.Or.0050.70.2018 Wójta Gminy Dąbrówno, z dnia 23 maja 2018 r. w sprawie ustalenia i wdrożenia Polityki Ochrony Danych Osobowych w Urzędzie Gminy w Dąbrównie;
- Zarządzenie nr Or.0050.17.2017 Wójta Gminy Dąbrówno, z dnia 29 marca 2017 r. w sprawie wprowadzenia Instrukcji postępowania i trybu przetwarzania informacji niejawnych o klauzuli „zastrzeżone” w Urzędzie Gminy w Dąbrównie.

Zestawienie odpowiedzi ze wszystkich złożonych ankiet przedstawia się następująco:

	Mechanizmy kontroli dotyczące systemów informatycznych			
36.	Czy istnieją procedury służące zapewnieniu bezpieczeństwa danych i systemów informatycznych?	23	---	
37.	Czy zapewniono obowiązek okresowej zmiany haseł dostępu do sieci informatycznej?	23	---	
38.	Czy w roku badanym doszło do utraty danych i naruszenia bezpieczeństwa danych?	---	23	

Biorący udział w badaniu w 100% potwierdzili, że standard w roku 2020 był realizowany jak należy. Urząd posiada procedury mające na celu zapewnienie bezpieczeństwa danych i systemów informatycznych. W roku 2020 nie doszło do utraty danych oraz nie doszło do naruszenia ich bezpieczeństwa.

8. 4. Informacja i komunikacja

✚ Bieżąca informacja:

W tym zakresie oprócz ogólnie obowiązujących przepisów prawa, obowiązywały procedury wewnętrzne:

- Zarządzenie nr Or.0050.15.2016 Wójta Gminy Dąbrówno, z dnia 9 lutego 2016 r. w sprawie prowadzenia strony Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Gminy w Dąbrównie oraz strony internetowej Gminy Dąbrówno;
- Zarządzenie nr Or.0050.17.2017 Wójta Gminy Dąbrówno, z dnia 20 marca 2017 r. w sprawie wprowadzenia Instrukcji Postępowania i Trybu Przetwarzania Informacji Niejawnych o Klauzuli „Zastrzeżone” w Urzędzie Gminy w Dąbrównie.

Zestawienie odpowiedzi ze wszystkich złożonych ankiet przedstawia się następująco:

	Bieżąca informacja			
39.	Czy w Biuletynie Informacji Publicznej jednostki zamieszczono	23	---	

	wszystkie informacje wymagane przepisami prawa?			
40.	Czy pracownicy ponoszą odpowiedzialność za poufność informacji pozyskiwanych w ramach wykonywania obowiązków służbowych?	23	---	
41.	Czy istnieją zasady sporządzania, gromadzenia i udostępniania informacji niejawnych?	23	---	

Pracownicy potwierdzili, że w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Gminy w Dąbrównie zamieszczone są wszystkie informacje wymagane prawem. Wszystkim zapewniono w odpowiedniej formie i czasie, właściwe oraz rzetelne informacje potrzebne do realizacji zadań. W roku 2020 standard wykonywany bez zastrzeżeń.

🚦 Komunikacja wewnętrzna:

Zestawienie odpowiedzi ze wszystkich złożonych ankiet przedstawia się następująco:

Komunikacja wewnętrzna				
42.	Czy ustalono obowiązek pisemnego potwierdzenia zapoznania się z określonymi dokumentami (rodzajami dokumentów)?	23	---	
43.	Czy zapewniono możliwość komunikacji wewnętrznej za pomocą elektronicznych środków (poczta elektroniczna, intranet, intranet)?	23	---	
44.	Czy Pani/Pana zdaniem istnieje sprawny przepływ informacji wewnątrz jednostki organizacyjnej?	22	1	

Standard „Komunikacja wewnętrzna” w roku 2020 został oceniony znacznie lepiej niż w roku ubiegłym. Obecnie tylko jeden z badanych stwierdził, że w Urzędzie Gminy w Dąbrównie nie istnieje sprawny przepływ informacji wewnątrz jednostki. Pozostali pracownicy nie wnieśli żadnych uwag do realizacji tego standardu.

🚦 Komunikacja zewnętrzna:

Zestawienie odpowiedzi ze wszystkich złożonych ankiet przedstawia się następująco:

Komunikacja zewnętrzna				
45.	Czy opracowano procedurę udostępniania informacji publicznej?	23	---	
46.	Czy zapewniono rejestrację wszystkich wpływających i wychodzących pism (spraw, informacji)?	23	---	
47.	Czy Pani/Pana zdaniem istnieje sprawny przepływ informacji pomiędzy urzędem, a jednostkami organizacyjnymi gminy?	23	---	

W tym zakresie działania zostały ocenione pozytywnie. Odpowiedzi na wszystkie pytania potwierdzają, że komunikacja zewnętrzna funkcjonuje należycie bez zastrzeżeń.

Ankietowani potwierdzili, że urząd zapewnił efektywny system wymiany ważnych informacji mających wpływ na realizację celów i zadań z podmiotami zewnętrznymi.

8.5. Monitorowanie i ocena

✚ Monitorowanie systemu kontroli zarządczej:

W tym zakresie obowiązywało Zarządzenie nr Or.0050.60.2013 Wójta Gminy Dąbrówno z dnia 30 września 2013 r. w sprawie zobowiązania kierowników jednostek organizacyjnych Gminy Dąbrówno do zapewnienia prawidłowego funkcjonowania kontroli zarządczej oraz do złożenia oświadczeń o stanie kontroli zarządczej.

Zestawienie odpowiedzi ze wszystkich złożonych ankiet przedstawia się następująco:

	Monitorowanie systemu kontroli zarządczej			
48.	Czy wdrożone zostały wszystkie zalecenia pokontrolne, uzyskane w wyniku przeprowadzonych kontroli zewnętrznych i wewnętrznych w roku badanym?	23	---	

Prawidłową realizację standardu w roku 2020 potwierdziło w badaniu 100% ankietowanych.

✚ Samoocena:

W zakresie samooceny funkcjonowania systemu kontroli zarządczej w Urzędzie Gminy w Dąbrównie, oprócz badania ankietowego, które jest corocznie przeprowadzane wśród urzędników, każdemu pracownikowi w zakresie obowiązków powierzono wykonywanie samooceny na zajmowanym stanowisku. Fakt ten pracownicy potwierdzili własnoręcznym podpisem.

Zestawienie odpowiedzi ze wszystkich złożonych ankiet przedstawia się następująco:

	Samoocena			
49.	Czy prowadzona jest w jednostce dodatkowa wewnętrzna samoocena (za wyjątkiem powyższego arkusza samooceny)?	22	1	
50.	Czy wyniki samooceny poddawane są dalszej analizie na rzecz poprawy stanu kontroli zarządczej?	23	---	

Na pytania z zakresu samooceny tylko jeden pracownik odpowiedział negatywnie na pytanie nr 49. Jest to wynik lepszy niż w roku ubiegłym, bo wówczas dwie osoby odpowiedziały „Nie” Odsetek odpowiedzi negatywnych jest znikomy, zatem należy stwierdzić, że w roku 2020 standard był realizowany bardzo dobrze.

9. WYNIKI ANALIZY SAMOOCENY

Wymagania wynikające ze standardów kontroli zarządczej w Urzędzie Gminy w Dąbrównie, były realizowane w 2020 roku w sposób poprawny. Dokonując porównania wyników samooceny z okresu badanego do wyników z lat ubiegłych, należy stwierdzić, że wzrasta świadomość pracowników w zakresie funkcjonowania kontroli zarządczej. Wzrost odpowiedzi twierdzących i spadek odpowiedzi negatywnych, należy uznać za pozytywne działanie, niemniej jednak w kilku analizowanych obszarach, daje się zauważyć pewne słabości wpływające na ogólny (dobry) wynik w ocenie funkcjonowania kontroli zarządczej.

Jedna osoba negatywnie oceniła przepływ informacji pomiędzy urzędem, a jednostkami organizacyjnymi gminy.

Dwóch pracowników stwierdziło, że:

- urząd nie posiada polityki awansowania pracowników,
- negatywnie oceniło system ochrony fizycznej obiektów i mienia,
- oraz, że w urzędzie nie jest prowadzona dodatkowa wewnętrzna samoocena (poza badaniem, o którym stanowi niniejszy raport).

Najwięcej, bo aż czworo pracowników uważa, że w urzędzie nie wprowadzono odpowiedzialności materialnej pracowników za powierzone im mienie.

Jednakże, jak wykazano powyżej, odsetek negatywnych odpowiedzi jest niewielki, a biorąc pod uwagę wyniki samooceny z lat ubiegłych, należy podkreślić, że wiedza pracowników w zakresie funkcjonowania kontroli zarządczej znacznie wzrosła.

Analiza samooceny została oparta na weryfikacji udzielonych odpowiedzi, według przyjętego założenia, że w przypadku gdy udział negatywnych odpowiedzi udzielonych w danym obszarze przekroczy 50%, będzie to wskazywało na słabość kontroli zarządczej w tym zakresie. Badanie ankietowe przeprowadzone w styczniu 2021 r., obejmujące swym zasięgiem rok 2020, nie wykazało w żadnym z badanych elementów kontroli zarządczej przekroczenia 50% progu negatywnych opinii (odpowiedzi).

10. WNIOSKI

Uzyskane dane pozwalają stwierdzić, że kontrola zarządcza w Urzędzie Gminy w Dąbrównie prowadzona jest w sposób prawidłowy. We wszystkich obszarach badanie wykazało bardzo wysoki odsetek odpowiedzi pozytywnych.

Wniosek: kontrola zarządcza funkcjonuje w Urzędzie Gminy w Dąbrównie prawidłowo.

Ankiety z badania stanowią załącznik do raportu.

Dąbrówno, dnia 22.02.2021 r.

Sporządził:

Zatwierdził:

/-/ Grażyna Halkiewicz Sekretarz Gminy

/-/ Piotr Zwaliński - Wójt Gminy Dąbrówno